

ŽENY V CHIRURGII NA NÁRODNÍM CHIRURGICKÉM KONGRESU – POPRVÉ VEŘEJNĚ I V RÁMCI ČR

Ve čtvrtek 11. května 2023 se v rámci 1. ročníku Národního chirurgického kongresu v Praze uskutečnilo historické setkání – **poprvé se na české scéně objevilo sympozium věnované feminizaci chirurgie**. Sekce Ženy v chirurgii přinesla na podium přední odborníky z ČR i ze zahraničí, mezi nimiž nechyběli takoví špičkoví odborníci jako vedoucí miniinvazivní chirurgie na John Hopkins, prof. Gina Andrales, tajemník Evropské kýlní společnosti dr. Andrew de Beaux, expertka na evropské právo Mgr. Míša Tejmlová, zástupkyně Gender Studies Mgr. Vanda Marfaus Černoorská nebo bývalý CFO Citibank ČR a nyní profesionální kouč Ing. Jiří Lisý.

Úvodní slovo pronesla Dr. Švorcová, která poukázala na několik fakt vyplývajících z dotazníkového šetření žen v chirurgii. Je zcela jasný trend feminizace nejen medicíny, ale i chirurgie, aktuálně sčítající přes 74 % žen do 40 let v České chirurgické společnosti (ČHCS). Díky nové úpravě specializačního vzdělávání a ve snaze dosáhnout odborné způsobilosti se posouvá věková hranice žen v chirurgii pro zakládání rodiny, anebo ženy v chirurgii zůstávají dokonce bezdětné. Ženy v chirurgii dosahují atestačního vzdělání později než muži. Méně než polovině žen v chirurgii vyhovuje plný pracovní úvazek, a to zejména pro sladování dvou náročných profesí – role chirurga a role ženy matky.

Profesorka Andrales nastolila téma diverzity a jeho důležitost z globální perspektivy, včetně vlastních zkušeností z USA. Doktor de Beaux se na fóru veřejně omluvil za své sexistické chování na operačních sálech po dobu své kariéry a popsal, jak, kdy a proč si uvědomil, čím jsou ženy v chirurgii nenahraditelné a jaké další úkory mimo profesní život musí snášet. Mgr. Černoorská připomněla nejčastější příklady genderové diskriminace. Mgr. Tejmlová shrnula hlavní právní aspekty zaměstnávání rodičů a maximální povolenou délku pracovní doby v EU a Ing. Lisý se zaměřil na to, jak u zaměstnanců dosáhnout plného potenciálu. Atmosféra na sympoziu byla velmi příjemná a naplněný sál, kde zhruba třetinu židlí obsadili muži, naznačoval, že je sekce obecně podporována nebo minimálně v mnohých vzbuzuje zvědavost.

Kromě vynikajících odborníků se na akci sešla i řada účastníků s dětmi, což bylo na kongresu tohoto druhu poprvé. Organizátorky akce Monika Švorcová a Barbora East, z III. chirurgické kliniky 1. LF UK a FNM, společně s Danou Sochorovou z Brna sekci předsedaly a koordinovaly závěrečnou diskusi. Z té vyplývá nejen genderový, ale i generační rozdíl v pohledu na podobu chirurgické specializační přípravy a neustálé potíže s dodržováním zákoníku práce, zejména v bodu věnovanému maximálnímu počtu přesčasových hodin.

Feminizace medicíny se stává stále aktuálnějším tématem, a proto organizace Ženy v chirurgii usiluje o nalezení společných řešení, která budou vyhovovat všem. Její první rok existence ukazuje, že jde o velmi úspěšnou medicínskou organizaci a bohužel stále jedinou svého druhu. Pořádá pravidelné vzdělávací akce a nabízí mentoringovou činnost svým členkám. Působí v rámci České chirurgické společnosti, která původně vůči jejímu založení projevovala rezervovanost, ale nakonec muži obsazený výbor povolil její vznik a nyní aktivně podporuje její činnost většina členů výboru.

Tímto prvním sympoziem o feminizaci chirurgie se podařilo opět o kousek posunout hranice a otevřít diskusi o genderové rovnosti a diverzitě v medicíně. Přednášky předních odborníků, vášnivá diskuse a příjemná atmosféra potvrzují, že Ženy v chirurgii jsou na správné cestě a plní roli minimálně roli mediátora mezi mladšími nejen ženami v chirurgii a vedoucími ČCHS. Na valné hromadě pak sekce promítla video prezentující přínos svých členek české chirurgii.